

נסטו היפהפה

צייר נ. בריוחנוב

קרליה (צפון מזרח רוסיה)

להתגעגע הביתה. הוא נזכר באשתו,
בבית בו חי. הסתכל על הנעליים, אולי
הן נשחקות? אבל איפה! הן חדשות כפי
שהיו ביום ראשון. ויום אחד הוא הלך עם
המחרשה על גבו וממולו הולך אדם.

כשנפגשו ראה כי זה שכן מכפרו. שמח
האיש, התחילו לדבר על הכל, על
האישה, על הבית, על הא ועל דא. הוא
הוריד את המחרשה על הארץ ודיברו
הרבה. זה לא סתם לפגוש אדם מכר
מכפרו!

כשחזר לביתו של הסוחר הרהר:
"עכשיו הכרתי מה זה געגועים. צדקה
האישה שלי."

הוא עוד המשיך לעבוד אצל הסוחר
הרבה זמן והנעליים לא נשחקו. אבל יום
אחד, כשהלך ביער, ראה בית קטן.
ניכנס, ושם אישה זקנה יושבת. שאל
אותה:

"אולי את יודעת, סבתא, איזה מן נעליים אלה? מאיזה
עור הן עשויות? אני כבר עובד בהן שמונה-עשרה שנה
והן כמו חדשות."

בכפר אחד חי איכר צעיר, שהתחתן עם בחורה יפה
אותה הביא מכפר מרוחק. הם חיו בשלום, אבל אחרי
זמן מה האישה הצעירה נעשתה עצובה. שאל אותה
בעלה:

"מה מדאיג אתך?"

והיא עונה:

"טוב לי לחיות אתך, אך אינני יכולה לשכוח את ביתי בו
נולדתי, את הוריי שם, ואני מתגעגעת מאוד."
הבעל לא האמין לה. הוא עוד מעולם לא התגעגע ולא
ידע כלל מה הם געגועים. והאישה - כל הזמן עם דמעות
בעיניה.

החליט הבעל להכיר מה הם הגעגועים לבית ואמר
לאשתו:

אלך לארץ זרה, אשכיר את עצמי לעבודה ואלמד האם
קיים בעולם דבר כמו געגועים.

וכך גם עשה. עזב את הבית, יצא לנכר ומצא עבודה
אצל סוחר עשיר. הסוחר נתן לו זוג נעלי עבודה חדשות
ואמר:

"תעבוד אצלי עד שהנעליים האלה ישחקו."

מילא, כמה זמן ייקח לשחוק נעליים בעבודה קשה..?
התחיל האיכר הצעיר לעבוד אצל הסוחר. עבד, עבד,
והנעליים כמו חדשות. עבר זמן רב והבחור התחיל

אמרה לו האישה:
"הנעליים אלה מכושפות, אבל אתן לך
עצה. כשתחזור לבעל הבית שלך זרוק
אותן בסתר לתוך התנור, ולמחרת תוציא
ותנעל. הן לא ישרפו, אבל ישחקו
במהירות ואז יגיע סוף להתחייבותך.
האיכר כך גם עשה. זרק את הנעליים
לתנור וכשקם בבוקר נעל אותן והן מיד
התפרקו. הוא הלך לסוחר:
"הנה, בעל הבית – הנעליים שלי
שחוקות. הגיע זמן להתחשבן."
בלית ברירה שילם לו הסוחר על העבודה
והאיכר יצא בדרך הביתה. הלך שמח ולא
הביט על דבר סביב מרוב שמחה.
יום חם היה והוא נעשה צמא. ובדרך ראה
נחל. התכופף כדי ללגום מים זכים ורוח
המים, זה שקוראים לו מימיאן, תפס
בזקנו. האיש מתחנן:

"אבא מימיאן עזוב אותי. כבר שמונה-עשרה שנה לא
הייתי בבית!"

ומימיאן מחזיק חזק בזקנו ואומר:
"לא אעזוב עד שלא תבטיח לתת לי מה שאינך מכיר

בביתך."

האיכר שמח – הרי את הבית שלו וכל מה שבפנים הוא
מכיר היטב. והבטיח למימיאן למסור לו מה שאינו מכיר
בבית.

מימיאן שחרר אותו, והא המשיך בדרך הביתה.
בא הביתה ושם יוצאות לקראתו האישה עם בתה. בזמן
שהוא עבד אצל הסוחר היא ילדה בת נסטו, בת
היפהפה.

ובזמן שהאיכר היה בנכר נסטו גדלה ונעשתה לאישה,
וכל כך יפה שלא ניתן בסיפור לתאר, לא בספר לכתוב.
לא תחת האדמה ולא על פני האדמה ולא בעולם

תת-מימי אפשר כזו למצוא.

עד המרפקים ידיים בזהב.

עד הברכיים רגליים בכסף.

כמו שמש הפנים.

כמו פנינים בשערות.

שמחו האישה והבת, מאושרות לא יודעות איך לקבל את
הבעל ואבא, במה לכבד, איפה להושיב!

והוא לא יכול לשמוח, כי הרי הבטיח למסור את בתו
למימיאן!

כשנשאר לבדו עם האישה היא שאלה:

"מדוע אינך שמח, בעלי? אתה צריך לשמוח שחזרת

קש על מזחלת ותסתתרי בקש."
נסטו רתמה את העז והסתתרה בקש, והעז משכה את
המזחלת, הלכה לאן שהעיניים הובילו.
כך הן נוסעות ומולן קבוצת מימיאנים הולכת, ושואלים
את העז:

"נסטו היפהפה מחכה לנו?"
"מחכה, מחכה!" עונה העז "השולחנות ערוכים, המייחם
רותח, הנרות דולקים."

רוחות המים הלכו הלאה, בדרך לבית בו חיה נסטו,
ובאותו הזמן העז עם הנערה עברו מרחק גדול. הן הגיעו
לכפר אחד ושם נסטו יצאה מהקש. הן ביקשו בכפר
מקום לינה. אנשי הכפר הסתכלו על נסטו ולא יכלו לנתק
את עיניהם ממנה.

עד המרפקים ידיים בזהב.
עד הברכיים רגליים בכסף.
כמו שמש הפנים.

כמו פנינים בשערות!

שמע עליה בן המלך ובעצמו רכב, דהר, עד הכפר.

התאהב בנערה במקום ורצה להתחתן אתה.

ונסטו אמרה לו:

"אני מחבבת אתך, הנסיך, ומוכנה להתחתן אתך. אבל
תבטיח לי שמעולם לא תפריד ביני לבין העז שלי. איפה

לביתך, ואתה דווקא עצוב!"

והוא סיפר לה הכל.

"שמעי למה אני עצוב. כשהייתי בדרך
ורציתי לשתות מפלג מים, מימיאן, רוח
המים, תפס אותי בזקן ואמר שיעזוב
רק אם אתן לו מה שאינני מכיר בביתי.
ואיך יכולתי לדעת שתלדי בת? ואני
הבטחתי לו."

האישה התייפחה גם היא ואמרה:

"מה שצריך לקרות לא נוכל למנוע.

אבל לא אוכל לראות איך מוסרים את

הבת שלי האהובה לרוח המים. הבה

ונלך מוקדם בבוקר מהבית ונשאיר

כאן את נסטו. מוטב שנחיה במצוקה

בנכר, אבל כך יהיה קל יותר."

בלילה אבא ואמא של נסטו עזבו את

הבית. ונסטו היפהפה נשארה לבדה.

היא התעוררה בבוקר – ואין איש בבית. יצאה החוצה,

ושם רק עז זקנה אחת מסתובבת. חיבקה נסטו את העז

ופרצה בבכי.

והעז אומרת לה:

"אל תבכי, נסטו, אל תדאגי. מוטב שתרתמי אותי, שמי

העצים הפסיקו להניב פרי, הפרחים בגן הארמון נבלו, הציפורים הפסיקו לשיר. אבל בת של סוטרפ שנאה את העז הזקנה של נסטו היפה. היא ביקשה מהנסיך:

"סלק את העז מעיניים שלי! היא מעצבנת אותי! ומוטב שתצווה לשחוט אותה!"

השתומם הנסיך – מה קרה לאשתו? קודם לא עזבה את העז שלה לרגע. בלעדיה לא התיישבה לאכול, ועכשיו מבקשת לשחוט?

למשרתים של הנסיך שבאו להמית אותה אמרה העז:

"אתם, משרתים טובים, אל תשחטו אותי עוד. קודם תנו לי לצאת קצת לרעות באחו, רק אחר כך תהרגו אותי."

המשרתים ריחמו על העז ושחררו אותה לשטחים פתוחים, למרעה הירוק. והעז באה לחוף האגם וקראה:

"הי מימיאן, שחרר את נסטו היפה! תן לי לומר לה מילת פרידה!"

שאהיה, שם גם היא צריכה להיות. איפה שאשב לאכול, שם גם העז תאכל ותשתה."
אמר בן המלך:

"שיהיה כפי שאמרת. בשבילך אני מוכן לכל!"
והוא לקח את נסטו לארמון המלך וגם את העז אתה. ושם התחילו לחיות ביחד.

כך עברו שנים אחדות ובמשך הזמן נסטו ילדה בן, בעל יופי בלתי רגיל. לפחות יפה כמוה.

נודע על כך לסוטרפ המכשפה, והיא קיבלה דמות של זקנה, ובאה לארמון כדי לעבוד כאומנת לילד. הנסיך לא חשד בדבר וקיבל אותה לעבודה.

פעם הובילה האומנת את נסטו עם הילד אל המרחץ, שעמד קרוב לאגם. וליד האגם קראה סוטרפ:
"הי מימיאן, רוח המים! הנה זו שהובטחה לך. קח אותה!"

רק אמרה זאת כשזוג ידיים הופיע מהמים, תפס את נסטו ומשך אותה לתוך האגם.

וסוטרפ חזרה לארמון ובמקום נסטו הביאה את הבתה שלה. ראה הנסיך את הבת של סוטרפ הלא-יפה וחשב "נסטו הייתה יפה כל כך עד שילדה ילד. ואחרי הלידה נעשתה מכוערת." הוא לא חשד בתעלול של סוטרפ.

והילד בכה בלי הפסקה, ביום ובלילה. ולא רק הילד – גם

"מימיאן! שחרר את נסטו היפהפה לחוף. תן לי לאומר
לה את המילה האחרונה שלי!"
יצאה לחוף נסטו היפהפה, מצלצלת בשרשרת זהב. היא
חיבקה את העז הזקנה ושתייהן בכו יחד. ואחר כך
אמרה העז:
"לא נתראה יותר, נסטו האהובה שלי. בת של סוטרפ
תהרוג אותי עוד מעט."
ומימיאן משך בשרשרת ונסטו נעלמה במימי האגם.
והעז נשארה לבדה, בוכייה על החוף.
אז הנסיך ניגש לעז הזקנה ואמר:
"אל תבכי, עז נאמנה! לכי בשקט הביתה ואני אבוא
אחריך."
הלך הנסיך בעקבות העז ומתכנן כל הזמן איך להציל
את אשתו נסטו היפהפה, ואיך להעלים לתמיד את
סוטרפ המכשפה ואת בתה.
הוא הלך לנפחיה ובחר לו פטיש, ולא סתם, אלא קורנס
גדול וכבד. ולמחרת אמר לעז:
"לכי-נא שוב לאחו ירוק!"
ובעצמו הלך אחריה. העז באה לחוף האגם וקראה:
"מימיאן! מימיאן! שחרר את נסטו היפהפה בפעם
האחרונה, כדי שתיפרד ממני לפני מותי!"
יצאה נסטו היפהפה על החוף, שרשרת זהב צלצלה לכל

מימיאן קשר את נסטו בשרשרת זהב ושחרר את
היפהפה לחוף. נסטו חיבקה את העז הזקנה ושתייהן
בכו ביחד. ואחר כך העז אמרה:
"באתי להיפרד ממך, נסטו. עוד מעט וישחטו אותי!"
שתייהן בכו עוד, ואז מימיאן משך בשרשרת והחזיר את
נסטו למים.
בעצב רב חזרה העז לארמון. והבת של
סוטרפ שוב אומרת:
"לשם מה להחזיק את העז המלוכלכת.
תשחטו אותה!"
לקחו משרתי הנסיך את העז והיא אומרת
להם שוב:
"תנו לי בפעם האחרונה לפני מותי לצאת
לשטחים רחבים, לאחו ירוק."
שוב ריחמו עליה המשרתים ושחררו אותה,
כדי שתצא לרעות באחו הירוק.
אלא שהנסיך השתומם למה אשתו רוצה
להמית את העז הזקנה. הוא הרגיש שמשו
רע מתרחש, וכששחררו את העז, התגנב
אחריה לראות מה היא עושה. הוא הסתתר
אחרי סלעים וחיכה.
והעז באה לחוף האגם וקראה שוב:

האדום, מסתכלות לצדדים האם אחרים מסתכלים עליהן
והן צוחקות:
"הה-הה-הה! איזה כבוד נותנים לנו. על שטיח אדום אנן
הולכות לבית המרחץ!"
אך כשהן רק עברו את סף בית המרחץ נפלו לבור עם
הדוד, ושם נשרפו בזפת רותחת.
והנסיך עם נסטו היפהפה שוב יכלו לחיות באושר.
אלה שאחרי זמן מה נסטו התחילה להתגעגע אל הוריה.
ואז הנסיך הוביל אותה לנכר, שם איפה שחיו אמא ואבא
שלה.
רק הגיעו והנה ההורים יצאו לקראתם.
שואלת נסטו "האם חיכיתם לי או לאו?"
ואבא עונה "איך לא לחכות, בתנו היקרה, הרי ידענו
שאינ כוח גדול מהגעגועים לבית ולמשפחה."
הם התחבקו כולם ובכו יחד מרוב האושר.
וזה כל הסיפור.

צד שלה. והנסיך קפץ מאחורי הסלעים ובקורנס שלו
הכה בשרשרת זהב בכל כוחו, עד שהשרשרת נשברה
לחתיכות קטנות. ואז אמר לנסטו:
"אשתי האהובה! הנני כאן, בעלך!"
חיבקה אותו נסטו ובכתה:
"לא נוכל לחיות יחד, המזל לא יאיר לנו יותר. שחררת
אותי מהאגם אבל המכשפה הרעה ממילא תשמיד
אותנו."
והנסיך אמר לה:
"לכך אל תדאגי. אני יודע מה לעשות!"
הם הלכו הביתה ביחד. את האישה והעז הסתיר הנסיך
באסם. ולמשרתים אמר להכין אמבט חם בבית המרחץ,
ועל סף בית המרחץ לחפור בור גדול, ולשים בו דוד עם
זפת רותחת. אחר כך אמר לכסות את הדוד בענפים
ולשים שטיח אדום על השביל המוביל מהארמון עד בית
המרחץ.
כשהכל היה כבר מוכן, חזר הנסיך לארמון ואמר
לסוטרפ ולבתה:
"היום שבת, הגיע זמן ללכת לבית המרחץ. הכל כבר
מוכן, האמבט החם מחכה לכן. לכו שתיהן בכבוד, על
שטיח האדום, כפי שמגיע לכן."
הלכה סוטרפ עם בתה למרחץ. הלכו על השטיח